

ผู้นำแบบไทย ไม่ทันสมัยจริงหรือ ?

นำเสนอเมื่อ : 19 มิ.ย. 2552

ข้อคิด...เพื่อชีวิตที่ดี

คติโบราณมีว่า บ้านเมืองจะอยู่ร่มเย็นเป็นสุขสงบเรียบร้อย ปลอดภัยและเจริญรุ่งเรืองอยู่สถิตเสถียรมั่นคง เพราะมีผู้นำที่ครองธรรม บำเพ็ญตนให้เป็นแบบอย่างอันดีและต้องมีคุณสมบัติ (ประมุขศิลป์และสัมพันธภาพในการปฏิบัติงาน : สุวิทย์ ยิงวรพันธ์ 2509 หน้า 65 - 75)

คนสมัยโบราณ จึงกำหนดคุณสมบัติของผู้นำมากกว่าผู้ตามไว้ ซึ่งผู้นำที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ ดังนี้

1. **ตาเมือง** หมายถึงปัญญา ผู้นำมีปัญญา ย่อมรู้จักมองลงมาข้างล่างดูผู้น้อยในบังคับบัญชา เพื่อจะได้รู้ทุกข์สุข และการทำงานของเข

2. **หูเมือง** หมายถึงเอาความหนักแน่น ผู้นำที่มีความหนักแน่นเป็นผู้หลักผู้ใหญ่และหูไวทันกับเหตุการณ์ถือผู้พูดเสมือนผู้หวาน ถือผู้ฟังเสมือนผู้เก็บเกี่ยว ไม่ปากพลอย และหูเบา

3. **แก่นเมือง** หมายถึงเอาศาสนา ผู้นำยอมเป็นผู้มั่นคงในศาสนาและด้วยการสนใจในศาสนา ประพฤติดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีของหมู่คณะ

4. **หลักเมือง** หมายถึงเอาวิชาดี ซึ่งเป็นปัจจัยให้คิดชอบ รอบรู้ และหยั่งรู้ในเหตุผล คนมีวิชาดี ทำให้คิดชอบ ย่อมทำชอบ และยอมพูดชอบ

5. **ฐานเมือง** หมายถึงเอาจรรยาดี การรู้จักละอายสิ่งที่ชั่วและกลัวสิ่งที่ผิด เว้นการทำชั่วเป็นนินดีย จะทำอะไรจะพูดจะคิดอะไรล้วนเป็นการดี ซึ่งตนเองและคนอื่นดีได้ยืนไม่ได้

6. **ใจเมือง** หมายถึงเอานิสัยรักการงาน ผู้นำต้องเป็นคนรักการงาน เพราะเนื้อหาแห่งชีวิตของคนเรคือการงาน เพราะนำมาซึ่งความอุดมสมบูรณ์ และเป็นเครื่องมือป้องกันความเสื่อมโทรมทั้งปวง

7. **ชื่อเมือง** หมายถึงเอานิสัยซื่อสัตย์ เพราะเป็นหลักคำประกันบ้านเมืองให้มั่นคง เพราะอาศัยความซื่อสัตย์ และความประพฤติซื่อจริง ตรงจริง เทียงจริง แท้จริง และแน่นอนจริง

8. **แปเมือง** หมายถึงเอาความขยันขันแข็ง เพราะเป็นผู้แบกภาระของบ้านเมือง เต็มไปด้วยความขยันขันแข็ง ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคใด ๆ

9. **ผ้าเมือง** หมายถึงเอาความสามารถอุสาหุญ เพราะเป็นเครื่องประดับบ้านเมืองให้สง่าผิงผาย ไม่สะทกสะท้าน หรือเกอเงินและมีน้ำใจแก่ลวกลา ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและภัยอันตราย

10. **เขตเมือง** หมายถึงเอามารยาทที่ดี ผู้นำต้องมีกิริยาสุภาพ วาจาสุภาพ และใจสุภาพ ซึ่งเมื่อแสดงออกแก่ใคร ๆ ย่อมเกิดผลเป็นคนสุภาพเรียบร้อย อ่อนโยน นาคเารพ่นับถือของสุภาพชน

11. **ประตูเมือง** หมายถึงเอาความสามัคคี บ้านเมืองจะเจริญอุ้นหนาผาคั่งได้ คนทุกคน ทุกแผนก จะต้องมีความรัก ความสามัคคีกัน ต้องทำงานเป็นทีม ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันต่อสู้ และร่วมกันแก้ปัญหา

12. **สติเมือง** หมายถึงเอาการประหยัด รายได้เสมือนยาบำรุงธาตุ รายจ่ายประหนึ่งว่ายาระบาย

รายละเอียดคล้ายกับยาย่อยอาหาร แต่ถ้ารายจ่ายออกไปมาก ก็กลายเป็นยาถ่ายอย่างแรง

13. คำเมือง หมายถึงความกตัญญู อันเป็นภูมิธรรมดุจพื้นที่ยันแห่งคนดีทั้งหลาย ผู้นำต้องรู้จักกตัญญูต่อผู้มีพระคุณและกตัญญูต่อบานเมือง

14. เมฆเมือง หมายถึงเอาพรหมวิหาร อันเป็นคุณธรรมอันช่วยให้ผู้นำมีนิสัยสุขุมชุ่มเย็น มีความเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ไปคุ้มครอง ปกป้อง และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้น้อย

คุณธรรมของผู้นำตามวัฒนธรรมไทยแม้จะเก่า แต่ก็ใหม่เอี่ยมด้วยคุณภาพ และไม่ล้าสมัยดังที่คิด แต่อย่างใด ...เพียงแต่คนสมัยใหม่คิดไม่ถึง หรือ ไม่ก็...ลืมรากเดิม